

A nyolcadik utas a halál

2015 május 05. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

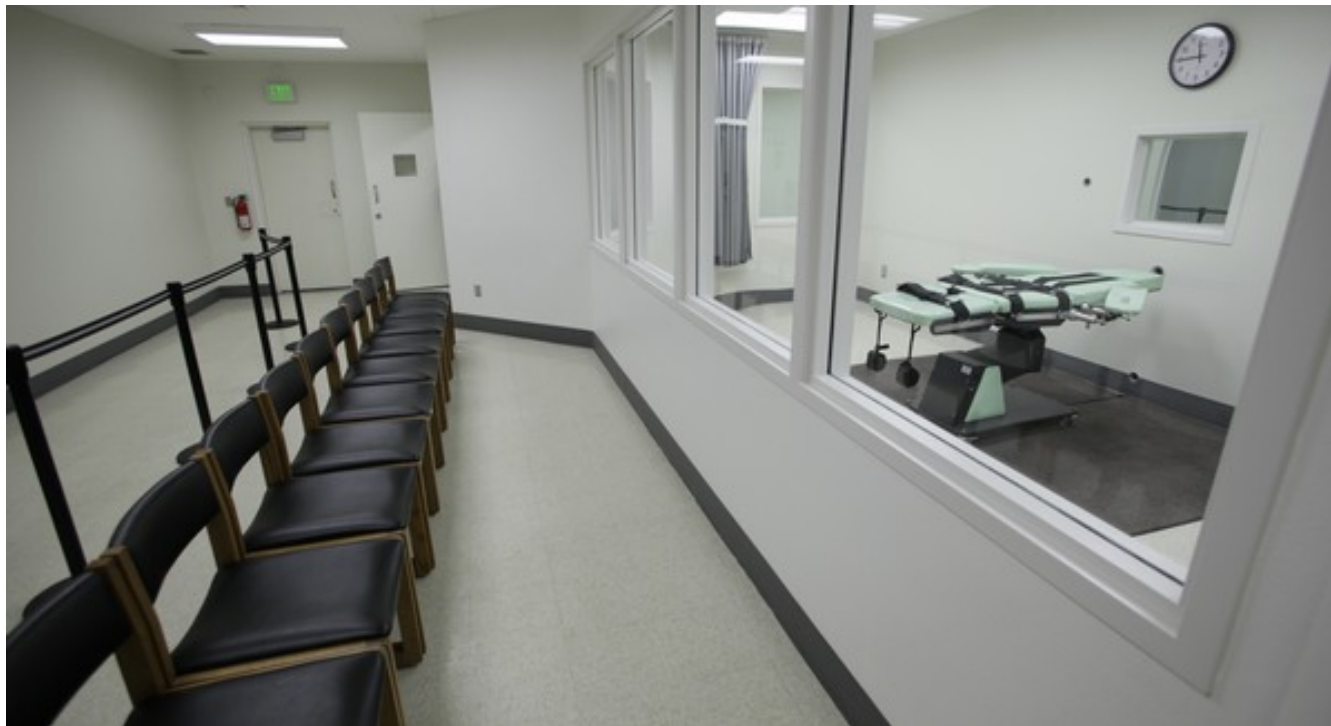
Még nincs értékelve

Mérték

Most, hogy a miniszterelnök ismét felvetette a halálbüntetés napirenden tartásának ötletét (ami nem azonos a bevezetésével), azonnal óriási zaj keletkezett a virtuális éterben. Mindenki kötelességének érzi kifejezni felháborodását. Majd elégedetten nyugtázza azt.

Mielőtt elkezdenénk erről beszélni, érdemes lenne két lépéssel távolabbról nézni a problémát. Ami a kérdés praktikus szintjét illeti, már be is fejezhetjük: az Európai Unió tagállamaiban tilos halálbüntetést alkalmazni. Pont. A napirenden tartás azonban más kérdés.

A nyitott, szabad viták szinte hívei ilyenkor szoktak fintorogva elfordulni, erkölcsileg számon kérve a(z) amúgy velük persze egyenlő(?) vitapartnert, hogy mégis hogy jut egyáltalán ilyesmi az eszébe? A szabad viták szabad szellemei érvek helyett elveszik a morál tam-tam dobját, és elnyomva minden emberi hangot elkezdik püfölni.

(Kép forrása: [itt](#).)

Aligha tagadható, hogy az a kérdés, hogy egy állam legálisan kivégezheti-e bűnözőit, az egyik legkomolyabb erkölcsi dilemma. Ám épp *dilemma*-mivolta jelzi, hogy talán nem olyan egyszerű dönteni ebben a kérdésben. A szabad szellemek persze jobban szeretik a válaszokat a vitáknál és a kérdéseknél. (Jómagam ambivalensen állok a halálbüntetés kérdéséhez.)

Az egyik kedvenc bunkósbot a kereszténység lesz – igen, az a kereszténység, amit egyébként irrelevánsnak tartanak, és amiből kedvükre válogatják azokat az elveket a helyzetnek megfelelően, melyeket épp megfelelőnek ítélnék. Így a halálbüntetés kérdésében az ötödik parancsolatra mutogatnak, a többi annyira nem érdekes.

Fájdalom, de az egyházak többsége *nem* tiltja azt, hogy egy állam törvényes büntetőeszközei között ott legyen a halálbüntetés. Az egyszerűség kedvéért most engedjük el azt a gondolatot, hogy a „lájkolok két parancsolatot, meg a hegyi beszédet” keresztény hitvallásnak tekinthető. Az érdeklődők fellapozhatják nyugodtan a Katolikus Egyház [Katekizmusát](#). Noha általánosságban javasolja az Egyház, hogy ne így büntessenek, bizonyos szélsőséges esetekben megengedhetőnek tartja – egyébiránt az egyes hívők, illetve a törvényhozók lelkiismeretére van bízva a kérdés (ez egy amolyan szabadelvű egyház, na). A protestáns felekezeteknél sem találunk egyértelmű ellenzést, elég, ha a meglehetősen protestáns USA egyes államaira tekintünk: a mai napig számos államban van halálbüntetés, és ettől még nem dől össze a világ, sőt máskor épp a fenti doboló-kör tagjai szoktak bezzeg-demokráciaként az Egyesült Államokra mutogatni.

Az ellenzők legfőbb érve a halálbüntetés ellen annak visszafordíthatatlansága. Paradox módon épp ez a legfőbb érv *mellette* is: a halott már nem gyilkol, sem az utcán, sem az óvodában, sem a börtönökben (ez utóbbi szempont a humanistáknál valamiért ritkábban merül fel). A probléma az ellenzők szerint a tévedés lehetőségében van, ami egyébként minden egyes emberi döntésnél felmerül. És noha lehet mondani, hogy az élet elvétele a legsúlyosabb a büntetések között – ez teljesen jogos –, ám ez nem vigasztalja azt, aki mondjuk harminc éves börtönbüntetés után szabadul, majd kiderül, mégis ártatlan volt.

A mai lehetőségek persze jobbak, mint voltak akár két-három évtizeddel ezelőtt. Persze egy DNS-vizsgálat sem jelent 100%-os bizonyítást, mégis megbízhatóbb talán, mint a tanúvallomások (egyéb modern eszközök?l nem is beszélve). A kérdések tehát a következők lehetnének: 1) Ha szinte *teljes biztonsággal* be lehetne bizonyítani, mondjuk egy sorozatgyilkosról, kisgyerekekkel szembeni erőszaktevőrl, hogy k követték el az adott bncselekményt, *helyes-e*, ha az állam kivégzi? 2) *Megéri-e* ez a közösségnek – erkölcsileg, anyagilag –, és jobb-e ez a megoldás, mint a konkurens megoldások? Esetleg jobban megéri „eltartani” a sorozatgyilkost, erőszaktevőt? Ha nem, köztes megoldás lehet az önfenntartó börtönök gondolata?

Egy érdemi vita – függetlenül attól, hogy nekünk jelenleg nincs lehetőségünk arra, hogy bevezessük – tehát valahol ezeknél a kérdéseknél vehetné kezdetét. És még így is számos jó érv állna rendelkezésre az ellenzók számára (is). Csak egy példa ezek közül: Magyarországon b két évtizeddel a rendszerváltás után talán túl korai lenne támogatni a halálbüntetést. A diktatúra ugyanis a politikai leszámolás eszközeként alkalmazta, és ennek emléke nem túl szívmelengető.

Ehhez azonban félre kéne tenni a dobszerkót.

Megadja Gábor - eszmetörténész

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló